

Arvid Lindman: Tal på Cirkus i Stockholm 1911

Talare

Arvid Lindman
Politiker

Datum

8 oktober 1911

Plats

Stockholm

- 1 Väl veta vi att samtidens domslut, icke alltid eller i allo blifver beståndande, att
välviljan kan öfverskatta lika väl som bitterheten och hatet äro benägna att
underskatta. Vår innerliga förhoppning är emellertid att vår gärning som
konungens rådgifvare måtte hafva ländt Sveriges folk till gagn och välsignelse.
5 Denna vår förhoppning har i hvarje fall gifvit oss håg, kraft och mod i arbetet.
Icke minst i dessa dagar hafva ock från de mest skilda läger erkänts, att resultatet
af statsmakternas arbete under de senaste åren varit både omfattande och
betydelsefullt. Detta sakförhållande har för mig och mina förutvarande kolleger
utgjort det mest vederhäftiga intyg om att vi, alla meningsbrytningar till trots —
10 och sådana kunna väl på det politiska lifvets områden icke undgås — haft goda
betingelser att med framgång arbeta för land och folk under samverkan med
riksdagen i den ordning vår författning förutsätter.

- Nu hafva förhållandena ändrats. Möjligheterna för oss att kunna i samarbete
15 med riksdagen verka för fosterlandets utveckling hafva genom de senaste valen i
väsentlig mån minskats. Visserligen kan det finnas fall, då det är en regerings
plikt att äfven under dylika förhållanden kvarstå på sin post. Men därför fordras
tvingande omständigheter, som enligt vårt förmenande ej för närvarande
föreligga. Vi hafva därför tillstyrkt konungen att omgifva sig med nya
20 rådgifvare.

- Saklig reformpolitik har utgjort målet för våra sträfvanden och vi uttala vår
tacksamma erkänsla till alla, som lämnat oss stöd och hjälp. Helt naturligt riktar
sig detta tack i främsta rummet till dem, hvilkas medverkan vi haft att räkna
25 med och trofast fått åtnjuta — jag menar våra meningsfränder. Med djup glädje
uttalar jag den fasta tillförsikten, att den svenska högern skall veta ådagalägga sin
kärlek till saklig reformpolitik icke blott då en högerregering leder landets öden
utan lika mycket då denna ledning befinner sig i politiska motståndares händer.
Hvad vi af deras framställningar pröfva gagneligt och godt, det vilja vi gärna
30 främja. Hvad vi åter efter omsorgsfull, saklig pröfning finna för landet skadligt

eller mindre godt, det skola vi med fast vilja söka afvärja. I hvad på oss ankommer vilja vi eftersträfvä att meningsskiftena hålla sig till sak, så att vårt politiska lif icke förgiftas af personlig bitterhet.

35

Att öfvergången till allmän politisk rösträtt skulle vid första valen medföra en betydande förskjutning åt vänster är i och för sig intet underligt. Mången finner den säkert starkare än han i förväg tänkt sig. Orsakerna kunna vara flere, men låt mig här endast dröja vid den, som mest beror af oss själfva och som det först
40 tillkommer oss att rödja undan. Det är nog så, som jag vid ett tillfälle förut i sommar tillåtit mig framhålla, att de gamla politiska och kommunala rösträttsbestämmelserna gjort våra meningssfränder allt för bekväma af sig genom att bereda dem framgångar utan ansträngningar eller med helt ringa sådana. Vi känna oss säkerligen alla burna af en uppriktig öfvertygelse därom,
45 att den svenska högern företräder åskådningar och grundsatser, hvilkas förverkligande på olika områden måste bli samihället till lifskraft och styrka, till lycka och välsignelse. Men ha vi också utfört hvad vi kunnat och bort för att bära ut dessa åskådningar till de djupa folklagren? Jag är lifligt förvissad därom, att våra meningssfränder inom sina led äga en rik tillgång på krafter med de
50 största förutsättningar för ett sådant upplysningsarbete som här är fråga om. Men huru ha de fyllt de förpliktelser som detta ålägger dem? En och hvar kan för öfrigt draga sitt strå till stacken och känslan häraf måste på allvar genomtränga oss alla, om vi skola få kraft att återvinna hvad vi förlorat. De nyss hållna valen ha gifvit oss starka påminnelser om vår plikt till arbete, och af allt
55 att döma skola våra motståndare sörja för att nya sådana påminnelser icke komma att saknas. Måhända skola de så hjälpa oss att få i gång det arbete, som på många håll blifvit försummadt. Låt oss i hvarje fall icke sjunka ned i modlöshet. Ju kortare tid vi ägna åt overksam veklagan, desto snarare skola vi resa oss från motgångarna och bota de skador vi nu lidit.

60

Om 1809 års författning har dess främste skapare yttrat, att den "ej var tillskuren efter någon af de samhällskostymer, som då voro moderna i det öfriga Europa, utan efter den åldriga svenska dräkten med bondtröjan närmast lifvet". Och ehuru man sedermera under tidernas lopp funnit sig föranlåten att ändra
65 författning så är det dock ännu alltjämt samma gamla svenska dräkt, i hvilken Sveriges folk gått och går sin väg fram genom tiderna. Må vi då sluta ett fast förbund, att det jämväl framdeles må så förblifva, huru moderna samhällskostymer man än må bjuda oss.

